

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

DE || LIBERTATE || CHRISTIANA ||

Lensaeus, Johannes

Antverpiae, 1590

Capvt XI. Nihil periculi inesse votis, propter quod debeat vouentium
accusari temeritas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46059](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46059)

CAPVT XI.

*Nihil periculi inesse votis, propter quod debeat vouentium
accusari temeritas.*

ALVNTERIAM nonnulli, periculi plenum esse, nos
rem tantam vouere Deo, seu polliceri facturos.
quod autem cum salutis periculo fiat, nulla præsertim
urgente causa, id fieri imprudenter. quod verò impru-
denter & inconsideratè geratur, neminem id quidem,
nisi fatuum & imprudentem, laudandum existimare,
sed vituperandam prorsus; atque ad eò hic locum esse
veteri sententiæ: In malis promissis rescindi fidem.
Quo loco hoc primùm animaduertendum est, illos
ab ita veteri sententiæ: quæ de his tantum modo pro-
missis intelligenda est, quibus mali quippiam pro-
mittitur. quale fuit in Actis illorum votum, qui se vo-
uerant nihil gustaturos, donec interemissent Paulum. *Act. 23.*
Tale autem promissum suapte natura nullum est, nec
vim habet obligandi: cum ad malefaciendum nemo
teneri queat obstrictus. Quocirca eiusmodi quippiam
quisquis promisit, vt peccauit promittendo, ita procul
dubio grauiter peccat implendo. Hoc in genere pleri-
que Iephte vorum ponendum putant, quo eum qui *Judic. 11.*
primus è familia victori sibi domum reuertenti oc-
currisset, pollicitus est Domino se immolaturum. Sed
non improbabilem arbitror eorum sententiam, qui
illum vouisse censent hoc omnino, quod implere li-
cuerit. Primùm, quia scriptum est, Spiritum Domini
super illum irruisse, ac tum vouisse. Deinde, quia cum
filia, quæ prima obuiam venerat, luxisset per montana
virginitatem suam, ad patrem suum reuersa est: qui
fecit ei sicut vouerat. Et quid illud? Quæ, inquit, igno-
rabat virum. In eo igitur Iephte votum declarari vi-
detur impletum esse, quòd filia virum ignorauerit, ab
omni coniugio per totius vitæ spatium aliena. Quod

erli Deo gratissimum esset holocaustum, id tamen illius temporis mores valde respuebant, plangendumque iudicabant. Quis autem facile credat, virum in numerum eorum qui fide promissiones adepti sunt, ab Apostolo relatum, nefandum & gentile prorsus hominis interfecti sacrificium, Domino, qui hoc fieri vetuerat, gratum fore credidisse? verumamen si magis Ambrosio assentiri libet, quod impiè vouerit, maiore impietate impleuisse: in hoc voto, eiusque similibus ubi quod nefarium sit, promittitur, intelligatur illud: In malis promissis rescindendam fidem. At qui rem bonam, suoque genere salutarem, promiserit imprudenter: cur non promisso teneatur? Velut qui Domino vouerit perpetuam continentiam, sed non prius computatis sumptibus: hoc est, malè prius instructus virginalibus præceptis, nec satis adhuc ad sublime illud vitæ genus idoneus: is nihilominus quod promittit præstare tenetur. Sed fac antea exploratas esse vias: fac in præceptis virginalibus exercitatum esse illum qui continentiam Domino perpetuam voti religione consecrarit: nunquid hic quoque tibi imprudentia insimulandus videbitur? Omnino, inquis, ob id ipsum, quia non omnium est continentia perpetua dosum, etiam eorum qui continere cœperunt. sed vnusquisque donum suum habet: alius sic, alius autem sic, inquit Apostolus. Quod igitur nescias, perpetuumne sis habiturus: nonne præcipitis est temeritatis, id Domino perpetuum fore polliceri? Respondendum est, quales nos, quamdiu futuri simus, exploratum & certum omnino non habemus. Sed vt non ruinam verisimiliter impendêre putemus (quod periculi ratio postulat) confirmat nos & animat Apostolica sententia: Qui cœpit in vobis opus bonum, perficiet vsque in diem Domini. & Non patietur vos Deus tenari supra illud quod potestis, sed faciet etiam cum tenatione preueniunt.

1. Cor. 7.

Philipp. 1.

2. Cor. 10.

uentum, vel, vt Cyprianus lib 3. ad Quirinum legit, euadendi facultatem, vt possitis sustinere. Idcirco de Domini misericordia, tota expectatione confidimus auxilium affore; quo firmati, in continentia studio perseueremus, qui eodem auxiliante, continere iam cœpimus. Neque enim hoc nostrarum est virium, sed eius à quo omne datum optimum, & donum omnè perfectum: qui dat omnibus petentibus affluenter, & non impropertat. vt qui post continentia votum hãc se non habere perspexerit, non id auctori & inspiratori continentia Deo, qui dare noluerit, sed sibi, qui à proposito sancto turpiter læguescēdo defecerit, adscribere debeat. Quomodo autem petenti & vigilanti nō sit daturus rem post votum necessariam, qui se petentem exauditurum promisit? Petite (inquit) & accipietis; pulsate, & aperietur vobis. Aut cur hoc aggredi propter incertum exitum, temerarium sit, quò ipse Dux primarius virginū, Virgo, natus è Virgine, Christus Dominus, adhortando & consulendo vocat fideles suos? Qui potest (inquiens) capere, capiat. Nam quod aiunt Dominum illis verbis apertè à continentia dehortari, vsque adeò verum non est, vt maximè ad illam inflammari, rem significans omni prosecutione dignissimam, sed in arduo tamen ac sublimi collocatam: ideoque omnem operam dandam esse, vt ignauia reiecta, exsertis viribus acquiratur. Ac diuus quidē Chrysostomus, quàm excitet locus ille ad amplexum continentia, præclarè explicatum reliquit Homilia 64. in Matthæum. Quæro autem, quem illic dicant posse capere? Si eum qui sciat Domini hoc de se decretum esse, vt perpetuò contineat: quis erit tandem ille qui possit capere? Nam & hoc ipsi fatentur scire neminem, ideoque nos temeritatis arguunt. At qui aliquos fateantur esse necesse est qui capere possint, vt habeat Dominica adhortatio locū: Qui potest

*Iacobi 2.**Matth. 23.*

554 DE CHRISTIANA LIBERTATE
accipere, capiat. Quod si capere possunt, qui satis iam
donante Deo volunt continere, & spem continendi
non in suis viribus, sed in gratiæ Dei adiutorio con-
stituunt: quomodo se imprudenter Christi eunuchos
faciant, quibus à Domino consulitur, vt capiant,
etiamsi de exitu rei, aut diuino beneplacito, nihil cer-
ta cognitione teneant exploratum.

CAPVT XII.

*Euentus incertitudinem non facere, vt imprudenter
& periculosè voueamus, aut sub conditione
dumtaxat vouere debeamus.*

SED nec quicquam rectè cuiquam promiserimus
nos facturos, qui ignoremus quid Dominus sta-
tuerit: in cuius manu sunt corda & opera nostra. Ideo
que nos Apostolus Iacobus dicere vult, cum nos
quopiam ituros, aut aliquid facturos dicimus: Si vini-
mus, & si Dominus voluerit. Quod in promissioni-
bus aut votis cum intelligitur vel dicitur (nam & hic
locum habere docet* Cyrillus; Non oportet, inquit,
quicquam Deo à nobis promitti vt certum, quasi nos
domini rerum essemus: partim, quia quod posse à
nobis fieri credimus, vires nostras nonnunquam ex-
cedit: partim, quia non sine arrogantiae crimine hoc
nos aut illud facturos polliceremur. Illud enim in om-
nibus quæ agere volumus, dicendum est, quod disci-
pulus Christi nos docuit: Si Dominus voluerit) hoc
igitur in promissis ac votis cum intelligitur ac dicitur
non conditio exprimitur promissionem suspendens,
vt si non conditio impleatur, promissi obligatio nulla
sit: sed prouidentia Dei & gratia commendatur, sine
quibus, quod Domino vouimus, implere; & quod ho-
mini promissimus, præstare non valemus. Alioquin si
(vt quidam volunt) conditio est, sub qua sit votum
omne

Iacobi 4.

Quod Iacobus
ait, Si Domi-

nos voluerit: pe-
culanter vsur-
patus est vsus
votus, quas

Deus à sua dis-
positione, & ere
voluit, nō à no-
stro arbitrio: et
ideo frequenter
impediuntur,
Deo disponēte,
etiā si maxime

sciamus vt
fāt, cuiusmodi
est lucrū face-
re & huc atq.

illuc proficiet.
Non autem ad
hoc genus rerū
perinet conti-
nere.

* Cyrill. lib 9.
in Luc. ca. 28.